

VEREENVOUDIGINGEN CONDITIONALITEIT

2025

Als antwoord op de grote uitdagingen voor de landbouwsector en de boerenprotesten in voorjaar 2024, vereenvoudigde de Europese Commissie recent een aantal regels van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). De vereenvoudigingen hebben vooral betrekking op de conditionaliteit en de daarin opgenomen normen voor een goede landbouw- en milieuconditie (GLMC-normen). De Vlaamse Regering heeft na formele goedkeuring van de Europese Commissie, de regelgeving definitief goedgekeurd om aan deze vereenvoudigingen in Vlaanderen invulling te geven. De aanpassingen gaan, op een enkele uitzondering na, in voege vanaf 2025. In deze infofiche wordt meer informatie gegeven over de invulling. Een gedetailleerde infofiche per GLMC-norm wordt nog uitgewerkt in aanloop naar campagne 2025.

Aanpassingen hebben betrekking op de volgende GLMC-normen:

- ▶ Minimale bodembedekking (GLMC 6)
- ▶ Gewasrotatie op bouwland (GLMC 7)
- ▶ Biodiversiteit op landbouwbedrijven met name niet-productieve elementen en arealen (GLMC 8a)
- ▶ Bescherming van ecologisch kwetsbaar blijvend grasland (GLMC 9 & 10)

1 MINIMALE BODEMBEDEKKING (GLMC 6)

Landbouwers moeten op minstens 80% van hun bouwlandareaal zorgen voor bodembedekking tijdens de winter. Hoe een landbouwer hieraan kan voldoen, wordt vanaf dit najaar (campagne 2024) vereenvoudigd. De invulling zelf is terug te vinden in de infofiche 'Minimale bodembedekking (GLMC 6)' op <https://lv.vlaanderen.be/bedrijfsvoering/conditionaliteit-en-randvoorwaarden/conditionaliteit-2023-2027>

2 GEWASROTATIE (GLMC 7)

In 2024 moet de norm gewasrotatie op zowel perceelsniveau als bedrijfsniveau (zie fiche 'gewasrotatie op bouwland') nageleefd worden. Voor de naleving op bedrijfsniveau dient elk jaar gewasrotatie op minimaal een derde van het bouwlandareaal te gebeuren. Voor de naleving op perceelsniveau zou in 2025 voor het eerst nagekeken worden of de landbouwer nooit 4 jaar na elkaar dezelfde hoofdteelt aanhoudt op een perceel in de periode 2022 – 2025. De invulling van de norm 'Gewasrotatie' (GLMC-7) wordt vanaf 2025 vervangen door de volgende regeling.

Vanaf 2025 zijn er 2 mogelijkheden om aan gewasrotatie (GLMC 7) te voldoen (zie verder):

- Ofwel via gewasrotatie. Vanaf 2025 wordt de invulling van gewasrotatie ook vereenvoudigd
- Ofwel via gewasdiversificatie. De principes van gewasdiversificatie zijn dezelfde als die werden toegepast bij de vergroeningsbetaling in het vorige GLB (2015-2022).

De volgende bedrijven zijn vrijgesteld van de toepassing van de norm voor gewasrotatie:

- Bedrijven waarbij meer dan 75 % van het bouwland ofwel gebruikt wordt voor de productie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen, ofwel braak, ofwel gebruikt wordt voor de teelt van vlinderbloemige gewassen ofwel voor een combinatie van deze toepassingen.
- Bedrijven waarbij meer dan 75 % van het subsidiabele landbouwareaal in ofwel blijvend grasland zijn, ofwel wordt gebruikt voor de productie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen.
- Bedrijven met een bouwlandareaal niet groter dan 10 ha

De specifieke norm voor aardappelen blijft onveranderd van toepassing. Op een perceel waar u aardappelen teelt, moet u minstens twee jaar een ander gewas telen alvorens u opnieuw aardappelen op dat perceel kan telen. Deze verplichting geldt niet voor de teelt van aardappelen onder niet verplaatsbare serres. Bij de teelt van gecertificeerd pootgoed is dit minstens drie jaar. Om fytosanitaire redenen mag er voor de nieuw aangelegde percelen aardappelen geen overlap zijn met percelen waar in de voorgaande jaren aardappelen werden geteeld.

Aardappelen die vroeg geoogst worden, geeft u aan als voordeel. Deze voordeel van aardappelen wordt ook meegenomen in de rotatie van aardappelteelt.

Invulling Gewasrotatie vanaf 2025

- ▶ De rotatie op 1/3 van het bedrijfsniveau valt weg en is vervangen door een opvolging op perceelsniveau
- ▶ De opvolging op perceelsniveau over 4 opeenvolgende jaren valt weg
- ▶ Op **perceelsniveau** zorgt u ervoor dat u elk jaar gewasrotatie toepast op elk bouwlandperceel door:
 - > Ofwel een hoofdteelt te telen die behoort tot een andere gewasgroep dan de gewasgroep waartoe de hoofdteelt van het voorgaande jaar behoort;
 - > Ofwel na de hoofdteelt van het voorgaande jaar een nateelt aan te houden die minstens twaalf weken op het perceel aanwezig blijft. De nateelt behoort tot een andere gewasgroep dan de hoofdteelt van het betrokken jaar;

Volgende **bouwlandpercelen van de voorgaande campagne** zijn vrijgesteld van de norm gewasrotatie (de groen aangeduide vrijstellingen zijn nieuw; de andere blijven behouden):

- ▶ Percelen met meerjarige gewassen, grassen en andere kruidachtige voedergewassen of braakliggend land.
- ▶ Percelen met teelten onder vaste overkapping in volle grond.
- ▶ Percelen met sierplanten in containers op en in volle grond.
- ▶ Percelen met knolbegonia, **aardbeien in volle grond en forcerie van grondwitloof**.
- ▶ Percelen die in voorgaande jaren een lopende beheerovereenkomst hadden met VLM.
- ▶ Op **percelen besmet met knolcyperus** is mais na mais toegelaten tot wanneer het perceel vrij van knolcyperus is.
- ▶ Biologisch gecertificeerde percelen in de voorgaande campagne.
- ▶ Percelen van CSA bedrijven of pluktuinen met veel verschillende teelten op 1 perceel.

De definitie van gewasgroep wordt niet gewijzigd.

Invulling Gewasdiversificatie

- ▶ Als het bouwlandareaal van uw bedrijf:

- > meer dan 10 en niet meer dan 30 hectare bedraagt, moet u op dat bouwland minstens 2 verschillende hoofdteelten telen. De omvangrijkste teelt mag daarbij niet meer dan 75% van het areaal bouwland innemen.
- > meer dan 30 hectare bedraagt, moet u op dat bouwland minstens 3 verschillende hoofdteelten telen. De omvangrijkste teelt mag niet meer dan 75% van het areaal bouwland beslaan en de twee omvangrijkste gewassen samen niet meer dan 95%.

De definitie van gewasgroep wordt niet gewijzigd.

3 BIODIVERSITEIT OP LANDBOUWBEDRIJVEN MET NAME NIET-PRODUCTIEVE ELEMENTEN EN AREALEN (NPE) (GLMC 8A)

De GLMC-norm 8 onder conditionaliteit omvat volgende verplichtingen:

- ▶ GLMC 8a: Niet-productieve elementen en arealen (NPE)
- ▶ GLMC 8b: behouden van landschapselementen
- ▶ GLMC 8c: Verbod op snoeien tijdens het broedseizoen
- ▶ GLMC 8d: Bestrijding van invasieve plantensoorten (knolcyperus)

Voor de niet-productieve elementen en arealen (GLMC 8a) kunnen de landbouwers in 2024 kiezen uit drie opties om aan deze norm te voldoen:

- ▶ minstens 4% van het bouwland gebruiken als NPE.
- ▶ minstens 3% van het bouwland gebruiken als NPE en aan te vullen tot minstens 7% van het bouwland met vanggewas. De oppervlakte vanggewas telt slechts voor 30% mee.
- ▶ minstens 4% van het bouwland gebruiken voor ofwel NPE ofwel vanggewassen of een combinatie van deze twee. Hierbij geldt voor vanggewassen een wegingsfactor 1. Met andere woorden, wanneer op 4% van het bouwland areaal een vanggewas wordt ingezaaid kunt u ook al aan de norm voldoen.

Vanaf 2025 valt deze verplichting weg. Dit betekent dat de landbouwer niet verplicht zal zijn om een deel van zijn bouwland te bestemmen voor niet-productieve elementen en arealen op bouwland.

Echter blijven de overige verplichtingen binnen deze GLMC-norm 8 wel van toepassing: de verplichtingen uit de natuurwetgeving tot het behoud van landschapselementen (GLMC 8b); het verbod op het snoeien van hagen, heggen, houtkanten en bomen tijdens het broedseizoen (GLMC 8 c) en het verbod op de teelt van knol-, bol- en wortelgewassen op percelen besmet met knolcyperus (GLMC 8d).

Daarnaast blijft Vlaanderen inzetten op een stimulerend beleid. Landbouwers kunnen vrijwillig niet-productieve arealen en elementen aanleggen en onderhouden. Hiervoor kunnen ze een vergoeding ontvangen wanneer ze deelnemen aan een van de volgende maatregelen die al van bij de start van deze GLB periode ter beschikking zijn:

- ▶ de ecoregeling 'ecoteelten' voor de instandhouding van niet-productieve arealen door de inzaai van tagetes, gele mosterd, bladrammenas en het faunamengsel.
- ▶ de ecoregeling 'bufferstroken', gaande van grasbufferstroken tot bufferstroken ingezaaid met graskruidenmengsels of bloemenmengsels.
- ▶ steun voor niet-productieve investeringen voor milieu- en klimaatdoelen
- ▶ de agromilieuklimaatmaatregel meerjarige bloemenstrook in de fruitteelt
- ▶ de beheerovereenkomsten voor bufferen van kwetsbare natuur of kwetsbare natuurlijke elementen of voor het creëren van ecologische verbindingen

- ▶ de beheerovereenkomsten voor het onderhoud van houtige kleine landschapselementen
- ▶ de beheerovereenkomsten soortenbescherming

4 BESCHERMING VAN ECOLOGISCH KWETSBAAR BLIJVEND GRASLAND (EKBG) (GLMC 9 & 10)

Voor percelen die als ecologisch kwetsbaar blijvend grasland (EKBG) zijn aangeduid geldt een verbod op het omzetten alsook op het ploegen van deze percelen. Van het ploegverbod voor EKBG kan worden afgeweken om schade door wilde dieren of invasieve soorten aan EKBG te herstellen. De vrijstelling kan enkel gebruikt worden voor het herstel van de beschadigde grasvegetatie.

Voorwaarden:

- ▶ Een melding aan het agentschap Landbouw en Zeevisserij is nodig.
- ▶ Waar het EKBG valt onder een verbod op of vergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetatie is ook een onthefing of vergunning nodig van het agentschap Natuur en Bos (ANB).

5 LANDBOUWERS MET EEN LANDBOUWAREAAL TOT EN MET 10 HA

Landbouwers met een landbouwareaal van maximaal 10 hectare zijn vrijgesteld van specifieke controles op de naleving van de verplichtingen binnen de conditionaliteit en zullen dan ook niet langer administratieve sancties opgelegd krijgen voor het niet-naleven van de conditionaliteitsverplichtingen.

Let op! Heel wat verplichtingen binnen de conditionaliteit zijn ook vervat in andere Vlaamse en federale regelgeving. De bevoegde instanties blijven wel controleren op de naleving van deze verplichtingen en sancties in het kader van de handhaving blijven mogelijk.

Kunstmatige creatie van voordelen

Iedere vorm van bedrijfsorganisatie of aangifte die artificieel opgezet wordt met het oog op het veilig stellen van steunbetalingen of het verkrijgen van meer betalingen, evenals het ontlopen van verplichtingen zoals conditionaliteit... wordt beschouwd als 'het kunstmatig creëren van voorwaarden om een voordeel te bekomen' conform artikel 62 van verordening (EU) 2021/2116. Deze beoordeling zal over campagnes heen gebeuren en kan aanleiding geven tot correctieve acties.

Disclaimer

Het Vlaams Gewest heeft deze fiches met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld op basis van de meest actuele beschikbare informatie. Het Vlaams Gewest kan evenwel geen enkele garantie geven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze fiches. U mag deze informatie niet als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan beschouwen. Het Vlaams Gewest/de Vlaamse Gemeenschap kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade die u zou ondervinden door het gebruik van de informatie die in deze fiches/website is opgenomen.